

**SPOLOČNÁ ORGANIZÁCIA TRHU SO SPRACOVANÝMI
POĽNOHOSPODÁRSKYMÍ VÝROBKAMI**

Základné a horizontálne nariadenia:

- **Nariadenie Rady (ES) č. 1216/2009** stanovujúce obchodné opatrenia uplatňované na niektoré tovary vznikajúce spracovaním poľnohospodárskych výrobkov
- **Nariadenie Komisie (EÚ) č. 578/2010** z 29. júna 2010, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 1216/2009, pokiaľ ide o systém priznávajúci vývozné náhrady na určité poľnohospodárske výrobky vyvážené vo forme tovaru, na ktorý sa nevzťahuje príloha I k Zmluve, a kritéria stanovovania výšky týchto náhrad v platnom znení
- **Nariadenie Komisie (ES) č. 612/2009** zo 7. júla 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky (ďalej NK (ES) č. 612/2009) v platnom znení
- **Nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1308/2013** zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007

Kontaktné údaje: Ing. Zita Maderičová
Odbor trhových mechanizmov
zita.madericova@apa.sk
t. č.: 00421 918 612 184

V š e o b e c n é p r a v i d l á

2. Registrácia prehlásenia výrobcu o zložení (receptúry)

Systém vývozných náhrad pre spracované poľnohospodárske výrobky je založený na princípe registrácie Prehlásení výrobcov o zložení (ďalej „receptúra“), ktorými záväzne deklarujú množstvá základných výrobkov, výrobkov pochádzajúcich z ich spracovania alebo výrobkov asimilovaných do jednej z týchto dvoch kategórií použitých na výrobu tovarov uvedených v prílohe II Nariadenia Komisie (EÚ) č.578/2010, na ktoré sa pri vývoze môžu žiadať náhrady.

Receptúra sa používa na správny výpočet vývozných náhrad, a týka sa len zložiek na ktoré sa poskytujú náhrady. Pri spracovaných poľnohospodárskych výrobkoch ide o päť základných komodít:

Základná komodita	KN - kódy
Obilniny a ryža	1001 10 00, 1001 90 99, 1002 00 00, 1003 00 90, 1004 00 00, 1005 90 00, 1006 30, 1006 40 00, 1007 00 90
Mlieko	0402 10 19, 0402 21 19, 0404 10 02 až 0404 10 16, 0405 10
Cukor	1701 99 10, 1702 19 00, 1703
Vajcia	0407 00 30, 0408

V prílohách nariadení Spoločenstva, ktorými sa zavádzajú jednotlivé trhové poriadky pre poľnohospodárske výrobky, sa osobitne ustanovujú výrobky, ktoré nie sú zahrnuté v prílohe I Zmluvy o Európskej únii, a na ktoré možno vyplácať vývozné náhrady. Zoznam spracovaných poľnohospodárskych výrobkov je pravidelne upravovaný a aktualizovaný.

2.1. Vývozné náhrady sa poskytujú na základe:

- receptúry pri výrobkoch so štandardným zložením,
- dispozičného práva (overenej plnej moci) vývozcu, v prípade že nie je aj výrobcom,
- výsledkov analýzy, ktorú si na vlastné náklady dá urobiť vývozca a predloží ju platobnej agentúre pri každom vývoze, t.j. podľa prílohy IV Nariadenia komisie (EÚ) č. 578/2010

Systém registrácie receptúry vám umožní pred požiadaním o vývoznú náhradu deklarovať zložky v spracovanom tovare, na ktoré sa poskytuje vývozná náhrada. Týmto spôsobom by ste mali mať menej administratívy a dostať vašu platbu rýchlejšie. Na žiadosti o vývoznú náhradu namiesto deklarovania úplných údajov o zložkách stačí uviesť pridelený kód receptúry. Platobná agentúra receptúry registruje, spravuje a v prípade zistenia penalizuje nadhodnotenú platbu. Receptúra je

záväzná, nakoľko slúži na vypočítanie správnej výšky vývozného náhrady, ktorá má byť vyplatená, a týka sa len surovín, za ktoré je požadovaná vývozná náhrada.

2.2. Požadovanie náhrad za straty počas výrobného procesu

Receptúra udáva množstvo suroviny použitej na výrobu konečného produktu. Určuje teda skutočné množstvo použitých surovín, bez množstva, ktoré v konečnom výrobku nie je prítomné a ktoré bolo úplne stratené (dym, popol, atď.). V prípade, keď vznikajú tzv. straty vo forme určitého množstva konečných produktov, ktoré sa nedajú predat' a ktoré zostávajú po ukončení spracovateľského procesu, môže byť na tieto straty za dodržania podmienok nariadenia o stratách priznaná náhrada. Týka sa to len surovín, na ktoré je možné získať náhradu. Všeobecne platí, že náhrada môže byť poskytnutá tiež za tzv. aditíva (napr. príchut'ovače, farbivá, emulgátory, stabilizátory). Spracované množstvo týchto látok býva ale veľmi malé.

Vývoznú náhradu možno vyplatiť iba na zložku /komoditu/, ktorá patrí pod spoločnú organizáciu trhu a ktorej straty počas výrobného procesu sú úplne stratené, alebo zložky tvoria komerčne nevyužiteľné rezíduá alebo zložky tvoria komerčne nevyužiteľné straty maximálne do 2 % (vrátane živočíšneho krmiva).

Žiadne iné zložky nebudú mať nárok na vývoznú náhradu.

Stratené zložky musia byť deklarované pod týmito názvami:

Úplne stratené zložky (napr. vyparovanie a výrobky/zložky, ktoré ostali v potrubí a ktoré sú vymyté chemikáliami) Toto zahŕňa iné straty, ktoré nemožno nahradiť.

Komerčne nevyužiteľné rezíduá

Rezíduum má iné zloženie ako je zloženie vyváženého výrobku.

Komerčne nevyužiteľné straty

Tieto straty nie sú rezíduá ani vedľajšie produkty a nemožno ich predávať (napr. pozametáný odpad, potrubie vypláchnuté vodou)

Predané ako živočíšne krmivo

Tieto sú komerčne nevyužiteľné straty, ktoré možno predat' iba ako živočíšne krmivo.

Komerčné straty

Tieto nie sú vedľajšie výrobky, ale môžu sa predávať z obchodného hľadiska inak ako na živočíšne krmivo (napr. deformované keksy ap.)

Vedľajšie produkty

Je to predajný tovar povahy inej ako vyvážený tovar.

Zhrnutie kategórií strát a poskytovaných náhrad:

Straty	Použitelnosť pre výpočet náhrad
Úplne stratené zložky	ÁNO

komerčne nevyužiteľné rezíduá	ÁNO			
komerčne nevyužiteľné straty percent	ÁNO	do	výšky	2%
Predané ako živočíšne krmivo percent	ÁNO	do	výšky	2%
komerčné straty	NIE			
vedľajšie produkty	NIE			

Platba vývozných náhrad pre komerčne nevyužiteľné straty (vrátane živočíšneho krmiva) je obmedzená maximálnou výškou 2%. Straty presahujúce 2% by ste mali uviesť aj keď nemajú nárok na náhradu.

2.3. Kto môže zaregistrovať receptúru?

Zvyčajne je to výrobca spracovaného tovaru. Ak ste vývozca, ktorý nie je výrobcom, môžete:

- požiadať výrobcu, aby predložil receptúru,
- predložiť receptúru výrobcu za predpokladu, že viete, kedy sa formulovanie týchto receptúr mení, kedy sa menia podmienky výroby a máte povolenie od výrobcu (dispozičné právo).

2.4. Ak použijete systém receptúr, mali by ste vedieť:

- Vždy, keď použijete kód receptúry na žiadosti o vývoznú náhradu, robíte právne záväzné vyhlásenie, že spracovaný tovar na vývoz bol vyrobený presne v súlade s príslušnou receptúrou.
- Všetky, aj malé zmeny množstva alebo povahy zložiek použitých na výrobu spracovaného tovaru, na ktorý sa vzťahuje receptúra musíte okamžite oznámiť PPA - oddeleniu spracovaných produktov.
- Ste povinný archivovať záznamy o výrobe, zásobách súvisiacich so spracovaným tovarom a jeho zložkami, v opačnom prípade hrozí zrušenie receptúry zo strany PPA.
- Kontrolné oddelenie PPA môže uskutočniť kontrolu na mieste u výrobcu a preveriť údaje deklarované na žiadosti o registráciu receptúry. O postupe v prípade nezhodnosti medzi zistenými skutočnosťami a vami uvedenou receptúrou vás pri vzniku takejto udalosti budeme informovať.
- Colník môže odobrať vzorku vášho výrobku, keď tovar vstúpi do režimu colného dohľadu. Táto vzorka sa zašle na analýzu do laboratória a o výsledku, prípadne odlišnosti výsledku od vášho vyhlásenia o receptúre vás budeme informovať.

• Správnosť vašich receptúr budete musieť každý rok písomne potvrdiť. Táto požiadavka PPA je právne podložená legislatívou EÚ. V opačnom prípade následkom bude zrušenie registrácie vašich receptúr na PPA.

2.5. Pri registrácii receptúry musí výrobca /žiadateľ/ splniť nasledovné:

1) zaslať na PPA dôsledne vyplnenú žiadosť o registráciu Prehlásenia výrobcu o zložení (receptúry), (pozri Prílohu), v písomnej forme alebo faxom,

2) vystaviť receptúru na 100 kg produktu (pre nápoje je stanovená jednotková miera - liter); v receptúre je presne uvedené množstvo jednotlivých zložiek použitých pri výrobe, na ktoré sa poskytujú náhrady,

3) v žiadosti presne uviesť :

- obchodné meno a adresu výrobcu
- IČO a registračné číslo výrobcu
- názov a slovný popis vyvážaného výrobku (tovaru)
- názvy jednotlivých zložiek podľa KN nomenklatúry
- kódy KN jednotlivých zložiek
- množstvá jednotlivých zložiek použitých pri výrobe, na ktoré sa poskytujú náhrady v kilogramoch
- do prehlásenia výrobcu uviesť k jednotlivým zložkám špecifikácie kvalitatívnych parametrov (obsah tuku, percento sušiny, percento tuku v sušine, obsah popola a pod) podľa prílohy č.1
- - číslo výrobnej prevádzky (najviac 3-miestne)
- firemné (interné) číslo výrobku (najviac 4-miestne)
- popis zloženia polotovarov - v prípade že predmetom spracovania sú polotovary; popis zloženia musí byť vždy aktuálny
- prehlásenie, že boli dodržané ustanovenia nariadenia Komisie (EÚ) č.578/2010
- dátum a podpis žiadateľa

4) predložiť pri registrácii doklad o kvalite registrovaného výrobku

5) predložiť špecifikáciu o kvalite registrovaného výrobku

6) predložiť vyplnené Prehlásenia o zložkách podľa prílohy č.2 k žiadosti o registráciu receptúry, ak je to potrebné

7) pri jednotlivých zložkách predložiť doklad o pôvode od jeho dodávateľa; zvlášť ak je registrovanou zložkou v receptúre biely cukor

Za skutočne použité zložky sa považujú základné výrobky, t.j. použité v pôvodnom stave pri výrobe vyvážaného tovaru a dokonalejšie základné výrobky (medziprodukt), t.j. keď sa základný výrobok spracuje na dokonalejší a tento sa použije v ďalšej fáze výrobného procesu.

Do prehlásenia výrobcu k jednotlivým zložkám je nutné uviesť:

pre mlieko:

- či ide o mlieko, smotanu alebo mliečne výrobky, zahustené/nezahustené, v prášku, zrnách alebo v inej forme pevnej forme, s množstvom tuku ..., s percentom sušiny ..., s percentom tuku v sušine ..., alebo s beztukovým podielom sušiny ...

pre maslo:

- či ide o maslo s obsahom tuku 82% alebo s obsahom tuku iným než 82%, avšak s obsahom tuku rovnajúcim sa alebo vyšším než 62% hmotnosti

- pri vývoze výrobkov uvedených v článku 4(1) nariadenia 2571/1997 dokladovať, že tovar neobsahuje maslo a smotanu so zníženými cenami

pre syry:

- či ide o syry s beztukovým podielom sušiny ... a s obsahom tuku ...

pre tovar s vysokým obsahom mliečnych výrobkov

pre tovar patriaci pod kódy KN 0405 20 10, 0405 20 30, 1806 90 60 až 1806 90 90, 1901 alebo 2106 90 98 obsahujúcich vysoké percento mliečnych výrobkov patriacich pod kódy KN 0402 10 19, 0402 21 19, 0405 00 alebo 0406, deklarovať :

- že žiadny z mliečnych výrobkov nebol dovezený z nečlenských krajín na základe osobitných režimov stanovujúcich zníženu tarifu, alebo

- množstvá mliečnych výrobkov dovezených z nečlenských krajín na základe osobitných režimov stanovujúcich zníženu tarifu

pre ryžu:

či ide o ryžu zbavenú pliev KN 1006 20 alebo o bielenú ryžu KN 1006 30 61 až 1006 30 98

pre cukor:

- či ide o biely cukor alebo o surový repný alebo trstinový cukor s obsahom sacharózy ... alebo o výrobky uvedené v čl.1 ods.1 písm. d, f, g NK (ES) č. 318/2006

pre spracované výrobky z obilnín:

- obsah popola ..., obsah tuku ... (podľa prílohy E, NK (EÚ) č.578/2010)

pre glukózu a glukózový sirup:

- obsah sušiny ..., tiež deklarovať pôvod základných produktov skutočne použitých na výrobu

pre D-glucitol (sorbitol):

- charakter základných produktov skutočne použitých na výrobu D-glucitolu patriaceho pod kódy KN 2905 44 a 3824 60, v prípade potreby aj podielov D-glucitolu (sorbitolu) získaného zo škrobových produktov a sacharózy

pre škroby:

- obsah sušiny ...
- deklarovať, že škroby a výrobky zo škrobov boli priamo vyrobené z obilnín, zemiakov, škrobu alebo ryže, s výnimkou využitia vedľajších produktov získaných pri výrobe ostatných poľnohospodárskych produktov alebo tovaru

pre vajcia:

- množstvá vajec alebo vaječných produktov vyvázaných vo forme cestovín patriacich pod kód 1902 11 00

pre kazeín:

- množstvá kazeínu vyvázané vo forme tovaru patriaceho pod kód 3501 90 90

pre čerstvé cestoviny:

- percento suchého výťažku cestovín ...

pre pivo:

- stupeň piva vyrobeného zo sladu patriaceho pod kód KN 2202 90 10

Do vybodkovaných častí je potrebné uviesť množstvo.

2. 6. Zmena, kontrola a ochrana receptúry

Platobná agentúra receptúry registruje a spravuje. Receptúry sú prísne tajné a zabezpečené v systéme agentúry proti zneužitiu.

Receptúra je záväzná, nakoľko slúži na vypočítanie správnej výšky vývozného náhrady musí byť vždy aktuálna. Za správnosť receptúry zodpovedá strana požadujúca vývoznú náhradu /vývozca/. Akékoľvek zmeny musia byť neodkladne hlásené PPA. Ak došlo k zmene receptúry alebo použitých zložiek registrovaných na PPA musí výrobca /vývozca/ neodkladne hlásiť túto zmenu formou zaregistrovania novej receptúry a uvedením čísla receptúry ktorú nahrádza.

INFORMAČNÉ ZDROJE:

EUR-Lex (stránka Európskej únie – zmeny nariadení s aktuálnymi sadzbami v slovenčine)

<http://new.eur-lex.europa.eu/homepage.html>

(kliknutím vpravo hore si zvolíte jazyk, ďalším kliknutím na „Official Journal“ sa dostanete k prehľadu aktuálnych Nariadení podľa komodít s aktuálnymi sadzbami v daný deň)

Colný sadzobník Taric: www.colnasprava.sk

Príručka má informatívny charakter a obsahuje iba vybrané informácie. Na základe jej obsahu nie je možné uplatňovať žiadne právne nároky. Úplné a záväzné znenie jednotlivých nariadení EK je k dispozícii na adrese <http://new.eur-lex.europa.eu/homepage.html>